flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Febrer del 2012 * núm. 400

En aquest número

*** Resum econòmic de les parròquies del municipi (Jeroni Llambias)**
*** Gloses de la crisi (Joan Llull)**
*** Opinion (Guillem Pont)**
*** Dèiem (Tomàs Martínez)**
*** La força de la imaginació (Pau Quina)**
*** Fotografies antigues de Sant Llorenç (Pau Quina)**
*** El tanatori municipal (Guillem Pont)**
*** Costum religiosos que van desapareixent (Ignasi Umbert)**
*** Activitats de la Gent Gran (Toni Nadal)**
*** Sopar d'aniversari de Flor de Card. Reconeixement a Mateu Domenge (Antònia Galmés)**
*** El ple ordinari del 26 de gener (Partit Popular)**
*** El concepte de modernitat (Guillem Mesquida)**
*** Notes històriques de Sant Llorenç (Ramon Rosselló)**
*** Crònica dels Trescadors: Massanella (Pau Galmés)**
*** Esports (Pau Quina)**
*** El temps de febrer (Xesc Umbert)**
*** Pàgines escolars**

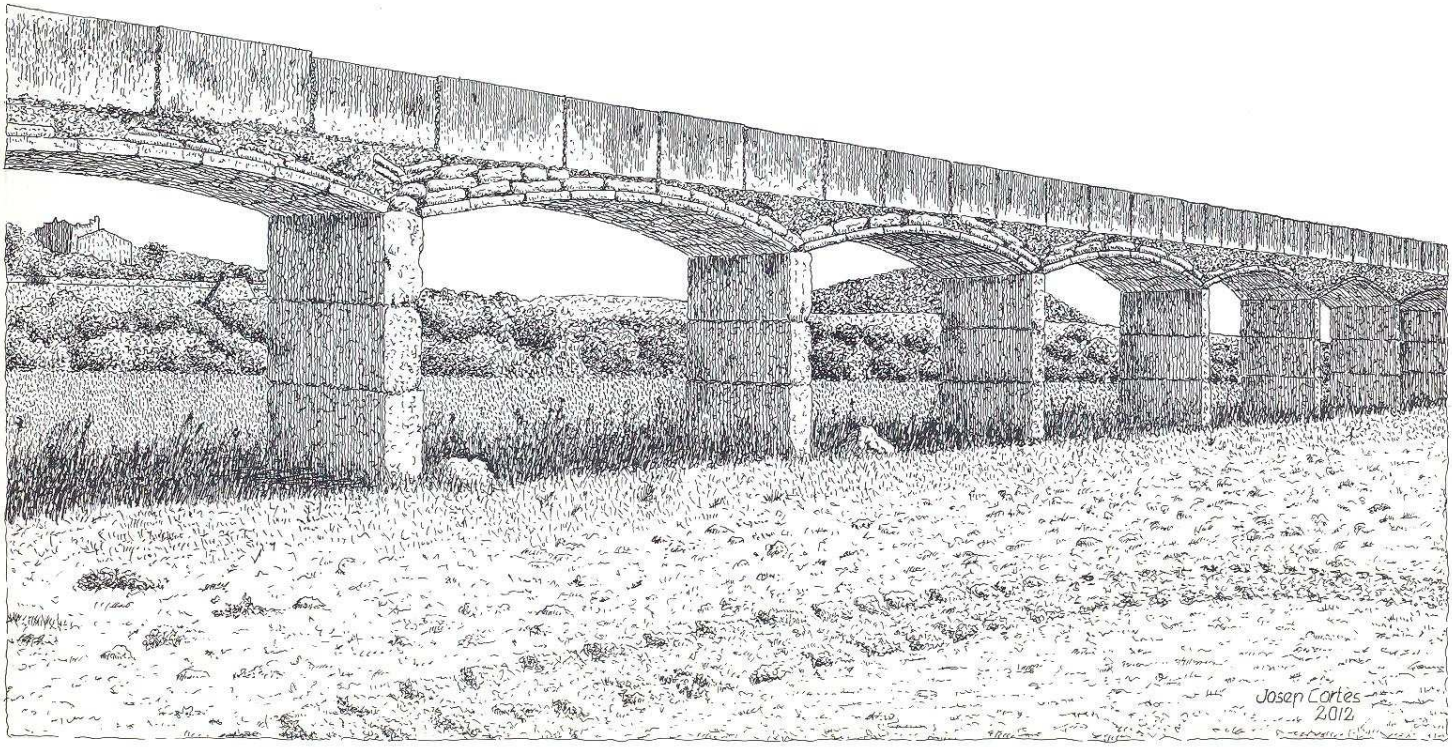

La canaleta del molí d'aigua

Retalls pressupostaris

Una de les paraules que darrerament solem sentir sovint pels mitjans de comunicació és la que fa referència als retalls. Els governs de l'estat i de les autonomies no s'aturen d'aprovar lleis que retallen els sous de la gent i les partides pressupostàries que durant dècades han conformat el que fins ara s'anomenava "estat del benestar", que probablement desapareixerà de les nostres vides durant molts anys. Aquests retalls no afecten gaire a les classes més benestants, ni a les grans societats, que segueixen gaudint del mateix tren de vida que abans, sinó a les classes mitges, que poc a poc es van desplaçant cap a la banda de baix per anar augmentant les capes que es van atracant a la pobresa.

D'aquests retalls tampoc no se n'escapen els ajuntaments, que han vist com s'aturaven en sec les inversions i la seva capacitat d'endeutement, per la qual cosa s'han vist obligats a prendre mesures dràstiques per equilibrar els ingressos amb les despeses. En el cas de Sant Llorenç suposam que també haurà estat així i és de preveure que en el futur més avinent hi haurà retalls importants a gairebé totes les partides. Si aquests retalls s'apliquen amb seny, però, la gent els entendrà i no tenen perquè suposar cap minva per a les butxaques i els drets dels contribuents. En aquest sentit se'ns ocorren algunes preguntes que volem traslladar als responsables municipals.

Així, si disposam d'un edifici com Ca ses Monges, encara que quan hi havia dobbers no s'hi fessin les reformes necessàries, no podria albergar els departaments per als quals hem de pagar un lloguer? Totes les subvencions que dóna l'Ajuntament estan prou justificades? No hi cabria la possibilitat d'estalviar en les despeses d'electricitat, sigui dels carrers, les rotondes o el camp de futbol? Les festes de cada nucli urbà, és necessari que costin tant? No es podrien reduir-ne un poc les despeses i contractar activitats més assequibles? Si s'eliminassin comissions i plenaris extraordinaris, no estalviarien també un poc? I, com es va dir el mes passat, són necessaris 60 telèfons mòbils si gairebé tothom en té un de fix damunt la taula? I les agendes que regala l'Ajuntament, no podrien esser més barates i d'una quantitat inferior? Per ventura, si les miram per separat, aquestes mesures suposen quantitats poc significatives, però en conjunt podrien tenir una certa importància per a les arques municipals.

Ja sabem que per reduir el deute només hi ha dues possibilitats: augmentar els ingressos o disminuir les despeses. El que no semblaria adequat, en un moments en què la crisi afecta la gran majoria dels llorencins, és que només s'optàs per la primera possibilitat, la d'augmentar els imposts i les taxes, encara que sigui la més bona d'aplicar, perquè amb l'augment progressiu de les contribucions sobre béns immobles que ens estan aplicant, els llorencins ja anam ben servits.

En definitiva, podem acceptar que que no hem de sortir tant de marxa, però no que les rondes sempre les hàgim de pagar els mateixos.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)
Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36
Correu electrònic: flordecard@premsaforana.cat
Telèfon: 971 569119
Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462
Domiciliacions: Antònia Galmés: 971 569471
Febrer del 2012
Número 400
Dipòsit legal: PM 765-1973
Edita: Associació cultural Flor de Card
Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)
Director: Josep Cortès i Servera
Consell de Redacció: Felip Forteza, Antònia Galmés, Guillem Quina, Joan Santandreu, Guillem Soler i Ignasi Umbert

Taula

Josep Cortès	La canaleta	Portada
	Tertúlia literària	9
Jeroni Llambias	Economia parroquial	3
	Demografia	13
Joan Llull	Gloses de la crisi	4
Guillem Pont	Opinions	5
	Tanatori municipal	7
Tomàs Martínez	Dèiem	5
Pau Quina	La força de la imaginació	6
	Fotografies antigues	7
	Esports	18
Ignasi Umbert	Costums religiosos	8
Toni Nadal	Gent Gran	10
Antònia Galmés	Aniversari Flor de Card	12
Correu-e	La pedra	13
Partit Popular	El ple de dia 26 de gener	14
Guillem Mesquida	El concepte de modernitat	15
Ramon Rosselló	Notes històriques	16
Pau Galmés	Massanella	17
Sa Màniga	Programació	18
Xesc Umbert	El temps	19
L'escola	Pàgina escolar	20
Forteza/Galmés	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors

Resum econòmic de les parròquies del municipi de Sant Llorenç

Amb el desig de transparència en l'administració dels béns de les nostres comunitats, aquí teniu el balanç de l'any 2011 de les parròquies i esglésies del municipi de Sant LLorenç des Cardassar de la nostra Unitat de Pastoral. Heu de distingir entre comptes ordinaris i comptes d'obra. La suma d'ambdós és el total d'entrades i sortides.

ESGLÉSIA SANTA MARIA DE SA COMA

Saldo a 1 de gener de 2011	**1.471,48**
Entrades	
Col·lectes ordinàries	2.749,70
Donatius i almoines	543,00
Subvenció de l'Ajuntament	300,00
Interessos bancs	0,12
Total entrades ordinàries	3.592,82
Sortides	
Compres (cera, hòsties, vi...)	77,50
Reparacions (pintura)	500,00
Subministraments	1.010,08
Activitats pastorals	773,00
FOREC (fons retribució del clergat)	780,48
Altres despeses (bancs)	22,34
Total sortides ordinàries	**3.163,40**
Comptes especials d'obres	
Recaptat dels fidels	1.342.40
Amortitzat préstecs	2.000,00
Deute Administració Diocesana	383.333,90
Saldo a 31 de desembre de 2011	**1.355,30**
Campanyes especials	
Mans Unides (fam del món)	67,00
Caritas, festa del Corpus	224,00
Mallorca Missionera	34,00
DOMUND	73,00
Caritas, festes de Nadal	114,00

PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ

Saldo a 1 de gener de 2011	**6.086,79**
Entrades	
Col·lectes ordinàries	7.185,00
Donatius i almoines (església i escola nova)	7.384,45
Interessos bancs	0,64
Subvenció de l'Ajuntament	300,00
Total entrades ordinàries	14.870,09
Sortides	
Compres (cera, vi i hòsties, estufes)	2.287,60
Reparacions (focus)	53,00
Subministraments (llum, aigua, telèfon, butà, neteja...)	4.126,56
Activitats pastorals (fulls, cat, celebr. desplaçaments...)	1.676,00
Personal	950,00
FOREC (fons retribució clergat)	3.471,39
Assegurança (Escola Nova)	443,71
Altres (bancs)	65,70
Total despeses ordinàries	13.073,96
Resum dels comptes d'obres	
Recaptat dels fidels (col·lectes, rifes, sopars, donatius...)	14.464,70
Amortització préstec	3.000,00
Deute Administració Diocesana	0,00
Disponible per a noves obres	13.387,44
Saldo a 31 de desembre de 2011	**19.825,12**
Campanyes especials	
Mans Unides (fam del món)	557,50
Palestina (Terra Santa)	310,00
Caritas, Festa del Corpus	595,00
Mallorca Missionera	341,50
DOMUND	727,50
Caritas, Festes de Nadal	752,50

PARROQUIA DE SANT MIQUEL

Saldo a 1 de gener de 2011	**4.211,79**
Entrades	
Donatius i almoines	2.657,50
Col·lectes ordinàries	5.261,00
Subscriptors	144,24
Subvenció de l'Ajuntament	300,00
Total entrades ordinàries	8.362,74
Sortides	
Compres (estufes, cera, vi, hòsties, túnica...)	1.536,40
Reparacions	0,00
Subministraments (llum, aigua, butà, telèfon, neteja)	1.402,39
Activitats pastorals (fulls, fotoc., celebr., cateq...)	1.408,10
Personal	500,00
FOREC (fons retribució clergat)	2.021,52
Altres (bancs)	74,97
Total sortides ordinàries	6.943,38
Saldo a 31 de desembre de 2011	**5.705,15**
(No hi ha comptes d'obres)	
Campanyes especials	
Mans Unides (fam del món)	168,00
Palestina (Terra Santa)	107,50
Caritas, Festa del Corpus	148,00
Mallorca Missionera	128,50
DOMUND	283,50
Caritas, Festes de Nadal	305,00

RESUM MOVIMENT PARROQUIAL

Parròquia Sant Llorenç des Cardassar
Baptismes: 20 (11 nins i 9 nines)
Comunions: 18
Matrimonis: 4
Exèquies: 30 (16 dones i 14 homes)

Església Santa Maria de Sa Coma:
Baptismes: 16 (11 nines i 5 nins)
Comunions: 20
Matrimonis: 6

Parròquia Sant Miquel de Son Carrió
Baptismes: 7 (4 nines i 3 nins)
Comunions: 21
Matrimonis: 2
Exequies: 13 (7 homes i 6 dones)

Confirmacions		**19**
Son Carrió	14	
Sant LLorenç	2	
S'Illot	2	
Sa Coma	1	

Jeroni Llambias Vidal

Gloses de la crisi (II)

Diuen que han de retallar
I ells s'apugen es sou.
Hauríem de fer renou
Per aquest modo d'obrar.

Qui ho hauria dit fa uns anys,
Quan tanta de feina hi 'via
Que el 2012 hi hauria
Cinc milions d'aturats!

Per 'ribar a final de mes
Molts han de fer filigranes,
Comprar quatre pixerades
I evitar fer cap excés.

Vénga Merkel, Sarkozy,
Pareix que és aquí devora.
N'hi ha que ho veuen enfora
Com si fos per Cala Pi.

Pretenen que es funcionari
Pagui lo que ells han romput.
Ara el fan es cap de turc
I li baixen es salari.

Varen fer sa caixa neta
Quan vessava de doblers.
Ara tot va a s'enrevés
De fa una temporadeta.

Hem vist es gendre del rei
Imputat per corrupció.
Davant es jutge instructor
Mos podem llevar es capell!

Jo no sé què putes és
Lo de sa prima de risc.
Ho dec sentir trenta pics
A cada parte que veig!

Han deixat inacabat
Es tren d'Artà a Manacor.
També al·leguen per a això
Falta de liquiditat.

Tenen s'excusa perfecta
Per no dir que es tren no volen.
Ara diuen que no poden
I sa gent: "Viva la Pepa!"

No els interessava es tren,
Per això aturen ses obres.
A jo veure aquestes coses
Particularment m'encén.

Una cosa esmentaré
Que també viu retallades:
Sa llengua des nostres pares
Amb so govern des PP.

"No hi ha doblers" és s'excusa
Quan no volen una cosa.
Ara es català fa nosa
I l'envien a la puta.

Amb sa llengua retallada
Fins a tall de campaneta,

Només dic: "Merda, Pereta!
Quina puta exsecallada!"

Veig que l'amo de Ses Basses
Va sebre triar s'ofici.
No se'n tem gens de sa crisi
Que fa que altres vagin magres.

No fa gaire se n'anà
En Rodríguez Zapatero,
Que, amb idees de bombero,
Amb sa crisi no acabà.

Veurem lo que fa en Rajoy,
Quines mesures aplica,
Si barata de camia,
O continua fent soi.

S'internet m'ha revelat
Coses que jo no sabia:
S'INEM de tota sa vida
Per SEPE l'han batiat!

Si volen finançament
Jo a ses escoles diria
Que li passin sa bacina
A s'alumnat assistent.

Crisi i corrupció
Van estretament lligades.
Amb persones més honrades
El món 'niria millor.

Comissions i doblers bruts
Tiren es país en terra.
Hem de declarar sa guerra
A polítics corromputs!

Rebran un càstig etern
Tots es polítics corruptes.
Es qui tenen ses mans brutes
Se'n van directe a l'infern.

Joan Llull

Opinions

Guillem Pont

Ha començat com un joc d'entreteniment en una petita aturada, ja que esperam...

Farem una enquesta... "segons la teva opinió, què hi falta i que hi sobra a Sant Llorenç? Dues coses, sense pensar gaire, una primera impressió..."

I així com anaven arribant anàvem preguntant i anotant respostes. Després s'ha completat fent la mateixa pregunta en els que arribaven en cotxe...

I ha resultat un bon entreteniment! Vull dir que no té ni valor estadístic. Les persones que avui, com és habitual tots els darrers dissabtes de cada mes, han anat a l'excursió de la Gent Gran no és un grup aleatori que contempli tot l'espectre poblacional. No passa de ser un grup de passejadors, però... surten cosetes a considerar...

Potser la primera és que si es demana opinió a la gent, aquesta la dóna, mostra el seu parer. Si mes no aparentment, ni la transparència -malgrat el que pugui asse´nyalar la "premsa publicitària", la que viu de la publicitat- ni la participació ciutadana son el fort de les nostres autoritats; gairebé representen dues assignatures pendents -suposadament ja que no s'han vist convocatòries publicades- en l'actuació dels

nostres polítics. Tant dels qui ostenten el poder com dels qui estan a l'oposició.

La segona és que darrera el desenfado i la mitja broma les persones parlen, diuen coses que, si mes no per a elles, són importants.

La tercera és que, de les coses dites, malgrat les possibles errades de transcripció o derivades de la falta de rigor en les anotacions, o possibles influències d'una opinió sobre una altra posterior... malgrat tot deia, se'n poden treure certes conclusions útils. Després qui correspongui, les podrà tenir, o no, en consideració, però això ja és un altre tema.

Per això, les persones que dia 25 de febrer anaren d'excursió a Son Galianeta opinen que...

La necessitat més important és una residència local per a persones majors.

Segueix una atenció metge de 24 hores i després, a certa distància, les altres opinions.

Quant al que sobra, destaca tant la falta de control de la despesa, en el sentit de no malgastar o d'aplicar una economia familiar (deutes, despeses innecessàries, lloguer inútils...) com la necessitat d'eficiència dels servidors municipals. En tot cas, de la llista de coses sobreres se'n desprèn, tal vegada, la necessitat d'explicar el que es fa, de vendre idees i accions.

No són reclams formals ni organitzats, són simples opinions d'una persona en un moment concret, també es permès mirar cap a un altre indret i seguir xiulant.

Dèiem

FA QUARANTA ANYS

Primer número de la revista Flor de Card. Una dotzena de pàgines a ciclostil. El "Club Card" informava de les activitats que tenia previst desenvolupar durant l'any i els redactors de la revista explicaven la tria del nom com un homenatge a Mossèn Salvador Galmés i Sanxo.

FA TRENTA ANYS

Revista número 67. Amb una portada col·laboració de Guillem Nadal, la revista destacava la importància de complir 10 anys. De la A a la Z, més ben dit, de la A a la V, es publicava la relació de tots els col·laboradors que havien escrit a Flor de Card durant els primers deu anys. També, a un article titulat "Primera Època", es feia un balanç del que havia estat la revista durant la dècada.

FA VINT ANYS

La portada de la revista destacava els vint anys de la publicació. Número 180. N'Aina Salas, en Guillem Pont, en Josep Cortès, Na Maria Galmés i en Joan Rosselló, en animada tertúlia passaven llista als vint anys de Flor de Card.

"Santan Tonio" era el títol d'un breu article que comentava que els programes de festes de Sant Antoni s'havien fet en castellà perquè així ho havia decidit el regidor encarregat de festes. No hi ha temps que no torn!

FA DEU ANYS

Revista número 290. Festa al Molí d'en Bou per celebrar el trentè aniversari de la revista. amb un sentit homenatge a Joan Genovart, Nofre Brunet i Bartomeu Pont, que havien estat presidents del Club Card..

La FEBASOFI, Federació Balear de Societats Filatèliques, celebrava l'Assemblea General al municipi de Sant Llorenç.

L'Associació de Cavallistes, amb la col·laboració de l'Ajuntament, organitzava el curs "Història, maneig i esment del cavall" impartit pel Sr. Jesús Bernabé Jiménez, ex-secretari de la Real Escuela Andaluza de Arte Ecuestre.

Es comentava que el ministre Matas havia escrit una carta en català de 18 línies amb 14 faltes d'ortografia. Un altre rècord!

15 simbombes havien sonat el 2 de febrer a la simbombada de "sa Coveta".

Tomàs Martínez

La força de la imaginació

Ja deveu conèixer la meva passió per guardar les cites que sent o llegesc (sigui d'un famós o de qualsevol persona anònima), o la de copiar els fragments de novel·la o pel·lícules que m'han cridat l'atenció, ja que d'aquí surten les habituals "frases del mes" que pos al final de tots els articles. Idò bé, l'altre dia revisant-los, vaig comprovar que un dels temes que es repeteix en aquestes cites és el de la imaginació. La seva força, importància, interès... Aquí en teniu alguns exemples:

- "La filosofia barata de les pel·lícules barates ajuda la gent. Perquè la gent no viu vides grans i profundes. La gent, per desgràcia o per sort, vivim vides barates". (La màquina de ballar, film d'Oscar Aibar).

- "I si anàssim al llit a dormir? Ca dormit no té puces. Sí, anem a dormir, el somni té els avantatges de la mort, sense el seu petit inconvenient. Instal·lem-nos en el gran taüt. Com m'agradaria poder treure -com es treu qui no té dents la dentadura postissa i la posa en un tassó d'aigua devora el seu llitel cervell de la seva caixa, treure el meu cor massa palpitant -pobre diable que compleix massa bé amb el seu deure-, treure-me'ls i submergir aquests dos pobres milionaris en solucions refrescants, mentre jo dormo com aquest nin que mai més seré (Albert Cohen, El llibre de mu mare)

- Cada vegada que em veig en perill entro en la meva segona vida: la fantasia. (Orhan Pamuk, premi Nobel de Literatura)

Inconscientment, sembla que he estat recopilant cites o fragments literaris relacionats amb aquest tema, la qual cosa deu voler dir que m'interessa. De fet, si recapitul, algunes de les pel·lícules o novel·les que més m'han agradat tracten d'això mateix: El rei pescador (Terry Giliam), On habiten el monstres (Maurice Sendak), El màgic d'Oz (L. Frank Baum), Alícia en el país de les meravelles (Lewis Carroll), El Quixot (Miguel de Cervantes) Tideland (Terry Gilliam)... Igualment, just el fet de ser un amant del cinema, el teatre o la literatura en general, ja és indicador de la meva atracció per aquest tema, ja que, siguin del gènere que siguin, són pura ficció, és a dir són capaços de crear móns paral·lels, la màxima expressió de la imaginació. Una altra prova d'aquesta fascinació inconscient que sent pel tema de la imaginació és que estic a punt de presentar un documental (esperem que estigui a punt abans de juny) que es titula curiosament *A vegades somiam*, i en el qual els somnis hi tenen molt a veure. A més, tenc la idea d'escriure una obra de teatre i el tema és precisament la força de la imaginació. I es veu que això no em ve d'ara, perquè rastrejant pel calaixos de ca meva vaig descobrir unes notes de quan anava a EGB (l'actual Primària) que a "Observacions" posava: en Pau xerra tot sol amb els arbres. Es veu que la imaginació ja pul·lulava per la meva vora.

Frase del mes: Els somnis formen bona part de la nostra vida. És necessari unir-los a l'acció (Anaïs Nin, escriptora francesa)

Pau Quina

Aquest mes tenim una fotografia de fa una cinquantena d'anys de la Plaça de l'Ajuntament, anomenada també "darrere la Sala". Són un grup de joves, veïns de la zona, que posen a la tribuna que hi havia enmig de la plaça. Ara ja no hi és (de fet, jo no tenc consciència d'haver-la vista mai, per la qual cosa deu fer bastant d'anys que la llevaren). Segons mon pare, era l'escenari on els grans artistes d'aquell temps, com en Guardiola o en Machín, cantaven amb la plaça plena de gom a gom. El de més a l'esquerra de la fotografia, amb aquesta cara de punyetero, és el meu oncle Mateu Quina.

A la segona imatge, tenim na Polònia Garbeta (la padrina d'en Gento) i na Bàrbara Meca (al cel sien) posant davant d'un pedestal, el qual era típic que es traiés per fotografiar-se,.

Per cert, ja tornam anar escassos de fotografies, així que si algú vol fer alguna aportació, enviau-me-la a pauquina@card.cat.

Tanatori municipal

Guillem Pont

Per relació d'amistança amb els familiars dels difunts, darrerament i en pocs dies, hem anat dues vegades al nou tanatori de Sant Llorenç.

Allà, de banda donar el condol i ésser-hi present poca cosa més es pot fer. Són moments d'esqueix, de dol on es manifesta el desig de mantenir la relació amb els que queden. Segurament aquest sentiment profund es mescla amb costum, curiositat... i tota condició humana que s'hi vulgui afegir. Diuen que tot és blanc i negre alhora i les diferències entre persones molt subtils.

La presència també implica saludar altra gent i l'estada, per curta que sigui, difícilment et pot alliberar de parlar i escoltar.

Aparellats amb els "està bé" i "ja era hora" que indiquen complaença i satisfacció, també se'n podien sentir comentaris de caire més crític tant en relació al lloc on s'ha situat ("no entenc com l'han duit aquí, en es cul des covo si tenen tant de puesto a s'entrada") com a l'amplada de les sales ("ha quedat petit si se compara amb sos des pobles veinats...").

Però segurament el comentari negatiu més estès es referia al corralet, tancat amb reixeta, del que semblen ser sobrants d'obra o materials amb desús, just a la vora del forn crematori. Alguns comentaven que "era d'un mal gust que no s'aguanta" mentre altres assenyalaven incomprensió "com rellamps permeten una cosa així".

Tots sabem, i encara més els qui treballen en una funció pública, que el xerrar i el ploure no es pot parar.

Però també és ver que, a vegades, amb poc esforç, ja sigui fent retirar els materials sobrants o sembrant una filera de xiprers, gairebé la mateixa feina i despesa de la reixeta, s'hauria aconseguit un resultat ben diferent.

Partint de la base que tots fem el que fem de la millor manera que sabem, potser l'única cosa que falta és informació: explicar perquè es fan les coses així com es fan. Implica temps però, sobretot, esperit de servei. Ja començam a entendre que un vot no implica carta blanca durant quatre anys.

Costums religiosos que van desapareixent

Ignasi Umbert

Temps enrere, el dia que començava la Corema la gent anava a l'església per a què el capellà li posés un polset de cendra damunt el cap; era un acte simbòlic amb el qual l'església recordava als seus feligresos que l'home venia de pols i a pols tornaria. Aquest dia s'anomena "Dimecres de cendra". Al llarg de l'any, l'Església Catòlica tenia tot un grapat de dies en els quals escenificava davant la seva feligresia tots aquests símbols que formen i són part de la seva teologia. Per exemple, el dia de sant Blai la gent acudia a l'església a untar-se el coll d'oli beneït, perquè així s'asseguraven que durant tot l'any restarien lliures de mal de coll. També el dia de sant Blai es beneïen els *senyorets*, una espècie de galetes dolces de formes variades, especialment de persones o ocells; ara pareix que cadascú els beneeix a ca seva i els troben bons igual.

El mateix passava, i suposo que encara ara passa, amb els alls sembrats el dia de sant Pau, que curaven de picades d'abella; o els nascuts el dia de sant Llorenç, que es deia que no es cremaven. La qüestió és que sempre hi havia un sant a qui encomanar-se en cas d'alguna malaltia. Ara que estem en temps de Corema, molta gent jove no se'n recorda que tots els divendres de Corema s'havien d'abstenir de menjar tot tipus de carn; això sí, llagosta, els que tenien diners sí que en podien menjar. A això li deien "fer dejuni i abstinència", la qual cosa volia dir que, a més de no menjar carn, també la gent s'havia de conformar amb una sola menjada, però això no vol dir que tothom complís amb aquest precepte.

Una altra cosa que la gent de la meva edat recordarà era la vinguda cada any per aquests temps de Corema dels missioners del Sagrat Cor, el pare Jaume i el pare Garcies; el primer, alt i prim i amb cara de bon al·lot; el pare Garcies era tot el contrari, no massa alt i amb cara de pocs amics, i fotia uns sermons que acollonaven tothom. L'església plena de gom en gom escoltava els sermons del pare Garcies, especialment quan parlava de la santedat del matrimoni; n'hi havia alguns que estaven més de mig any a complir amb el deure matrimonial amb la seva dona legítima, no fos cosa que amb la calentor del llit fessin coses contràries a la fe catòlica, com per exemple "fer marxa enrera", perquè ja no en podien mantenir més d'al·lots, i que era una cosa totalment prohibida per l'Església Catòlica. Redell quins sermons més vitencs..., alguns al·lots no gosàvem ni posar-nos les mans dins les butxaques per molt de fred que fes per por de no tocar-nos la mandingueta i pecar i anar a cremar per tota l'eternitat, i quan anàvem a orinar procuràvem mirar a una altra part abans de mirar si pixàvem dret o tort; hi ha que veure com els preocupava, i encara els preocupa, a aquesta gent això del sexe. I flastomies o paraules lletges, durant una bona temporadeta no en dèiem cap, no fos cosa que ens moríssim i la mort no ens trobés ben confessats. I és que la por fa fer coses.

Però són molts els costums que poc a poc va desapareixent. Per exemple, el dia de sant Josep, que un temps era festa, solia venir un seminarista a fer el sermó (avui diríem, a entrenar-se per a ésser un bon predicador) i ara ja no és que no véngui a fer el sermó, és que quasi no es fan seminaristes nous. Suposo que el papa Benet XVI espera que el planter sud-americà resolgui aquest problema de manca de vocacions.

Un altre costum que també ha desaparegut i que solia fer-se la setmana després de Pasqua era el d'anar a fer el "salpàs", que començava el dilluns de Pasqua i solia acabar el diumenge de l'Àngel, o sigui, el diumenge següent al dia de Pasqua. El dilluns, varis capellans -els que hi havia disponibles al poble- es repartien la vila i anaven acompanyats d'un escolanet o dos: un d'ells anava davant-davant anunciant l'arribada del capellà dient "enceneu es llum que ve es sal-pas", i la madona (quasi sempre solia ésser la madona) encenia l'espelma i el capellà entrava a la casa, resava una oració i beneïa la casa i, naturalment, les panades i els rubiols. El dimarts començaven la volta per les cases de foravila. A cada barri hi havia un home amb un carretó o cabriol per a acompanyar-los a anar a totes les cases, i després d'haver beneït la casa i les panades i els rubiols se'ls hi solia fer un donatiu, ja fos amb doblers o en espècies.

També es feien les "Quaranta hores", que consistien en dedicar tot aquest temps a resar, cantar i fer companyia a la Sagrada Forma que estava dins el Sagrari. Una altra cosa que era costum era que el dia dels morts se celebraven durant tot el dia misses en sufragi de les persones que ens havien deixat; començaven ben dematinet, damunt les 5 o les 5.30, i n'hi havia tot el mati i també l'horabaixa. Ara ja no hi ha ningú que s'aixequi tan dematí per a anar a missa i amb una n'hi ha prou i sobren llocs en els bancs de l'Església.

Però encara queden alguns costums que de cada any van a més, com per exemple les processons de Setmana Santa i Pasqua que, per influència de la televisió, on mostren les de Sevilla, Màlaga o Valladolid amb els seus esplèndids "Passos", els hem volgut copiar i ja tenim passos a rompre, fet que fa que les processons estiguin més animades que mai. Del dia de l'Ascensió ja

no se'n parla; recordeu aquella cançoneta que diu "*Tres días hay en el año que relucen més que el sol: Jueves Santo, Corpus Cristi y el día de la Ascención*". I la processó del Corpus, d'ençà que les nines i no tant nines han perdut el costum d'estrenar vestit nou pareix que la cosa de cada any va a menys.

I d'aquells Mesos de Maria que cada any durant el mes de maig es feien, no tan sols a l'església sinó també a moltes cases, us en recordeu? La gent anava a l'església a cantar i a resar; recordeu: "Oh! Maria mare mia, salvadora del mortal, emparau-me i guiau-me a la pàtria celestial (...)". A les cases, els més petits solien preparar damunt una taula un ram o dos de flors i una espelma o dues i també resaven i cantaven qualque cançó piadosa a la Mare de Déu si en sabien cap. Tampoc ja es fa "El Mes de Maria". Ah! i el mes de juny estava dedicat al Cor de Jesús però, no sé perquè, no li donaven tanta d'importància; coses de la Santa Mare Església.

I els diumenges, quasi tothom anava a missa. El joves quasi sempre anaven a la de les 11.30 o a l'ofici de les nou. Les dones, totes, sempre amb jaqueta i vel (negre les més velles i blanc les mes jovenetes i les nines) i els homes amb jac. A l'hora d'anar a combregar havien d'haver estat dotze hores sense menjar res, tan sols un tassó d'aigua. Ara, aixecat de la taula i sense haver-se

confessat prèviament, a combregar s'ha dit.

I el dia de la Mare de Déu del Carme, els nins i nines amb una pesseta o dues solien comprar un escapulari, que no era altra cosa que una espècia de medalla de roba amb la imatge de la Mare de Déu del Carme i se la penjaven pel coll; tampoc ja no fan escapularis. I de quan s'anaven a confessar per Setmana Santa i el capellà et donava un paperet que certificava que aquella persona efectivament havia anat a confessar-se i a combregar, us en recordeu? El paper en qüestió deia més o menys així: "El senyor (el nom) ha combregat amb mi" i la signatura del rector. No sé exactament l'església què volia controlar amb aquest billetet, ella sabrà.

També recordareu que els dilluns de Pasqua, amb una petita processó de capellans i escolans amb la bandera grossa vermella davant-davant, duien el Santíssim als malalts a totes les cases que ho haguessin demanat.

La veritat és que moltes coses i costums relacionats amb l'Església Catòlica han desaparegut i és que el que un deia "etern, etern, només hi ha la mort; el demés són vuits i nous i cartes que no lliguen". Si fa cinquanta anys algú hagués dit que totes aquestes coses s'acabarien perdent ningú ho hagués cregut, però ja diuen que no hi ha temps que no torn i sinó ja ho veieu, la crisi del 29 ha tornat i amb molta més força, tanta que si ens descuidem ens durà a tots per endavant. Esperem que no sigui així però de moment cal que ens acolliguem a l'esperança i a don Mariano Rajoy i a tots els qui l'envolten, don José Ramon inclòs, que per això és el nostre president, encara que a vegades pareix que està empegueït de parlar la nostra llengua, llengua en la que vàrem aprendre la doctrina aquells diumenges horabaixa a l'església i, si havíem fet bonda, don Nofre ens regalava un val per a anar a veure una pel·liculeta de dibuixos animats o d'en Charlot a la rectoria. I que no és guapo, això?

Tertúlia literària

Josep Cortès

Dia 28 de febrer l'Obra Cultural Balear va organitzar una lectura de poesies satíriques i humorístiques d'autors mallorquins, per a la qual va comptar amb la col·laboració de diversos membres de la Coral Llorencina.

Així, de Mossèn Joan Mascaró Nadal, autor manacorí que va viure entre 1862 i 1937, llegiren *Supersticions* (Guillem Pont), *Sa mula i es missatge* (Francesca Sanxo i Tomàs Martínez), *Un sollerich* (Mariabel Pont), *Un pobre* (Maria Febrer), *Una confessió* (Jesús Martínez), *Ha duit sort* (Eulàlia Cardona), *L'amo en Toni* (Aina Soler), *No sies betzol* (Antònia Galmés) i *Per què plores?* (Francesca Riera i Catalina Galmés).

De Tomàs Aguiló, un dels iniciadors de la Renaixença, llegiren *Epìgrames* (Pere Mesquida) i *Sa pedra i sa gubia* (Eulàlia Cardona, Xisca Grimalt, Montse Vives i Magdalena Soler.

De Pere d'Alcàntara Penya, del qual l'any passat ja n'havien fet una tertúlia, llegiren el *Novenari de batles* (Tomàs Martínez) i *Goigs humorístics dedicats a sant Bartomeu* (Pere Mesquida).

Finalment, tancaren l'acte amb un autor català, Serafí Pitarra, del qual es llegiren *Los noms* (Josep Cortès).

La vetlada, a la qual hi assistí una trentena de persones, va esser ben entretenguda, tant que acordaren repetir-la devers l'estiu amb la lectura d'altres poesies.

Toni Nadal

"PLAN MAYOR SEGURIDAD"

El divendres, dia 10 de febrer, vàrem tenir en el centre una xerrada per part de la Guàrdia Civil, dirigida a la Gent Gran, sobre el tema de la seguretat ciutadana. Va començar amb una amena demostració audiovisual d'una mitja hora de durada, on ens mostraven la forma d'evitar (o almenys fer-ho més difícil) que et peguin una estirada a la bossa. Un altre tema interessant va ser el de les estafes, tant al carrer, com els que criden a la teva porta o per telèfon. Després, en Jaume, el guàrdia civil encarregat de fer aquestes reunions en tota la zona del llevant mallorquí, ens va donar les oportunes explicacions per acabar de comprendre el que havíem vist, va fer referència al tema, desgraciadament molt de moda, de les revisions de butà, recalcant la importància de no deixar entrar a ca nostra a cap estrany per bona persona que sembli. La directiva volem agrair als socis la massiva assistència a l'acte i el respecte i atenció prestada durant la projecció del vídeo i la xerrada del monitor. El nostre especial agraïment per en Jaume i tot el cos de la Benemèrita pels seus consells i per cuidar de nosaltres.

DIJOUS JARDER

Un any més ens reunim en aquest dia, dia en què oficialment comença el Carnaval, Carnestoltes o Darrers Dies, com deim a Mallorca. Com us deia: un centenar de socis ens reunírem per celebrar l'arribada d'aquests dies de festa, disbauxa i disfresses, Dies en què cal aprofitar per omplir el gavatx i envestir la Quaresma amb la força i devoció necessàries per poder passar aquests dies de dejunis i abstinències sense caure en males temptacions. Idò per això férem una

bona torrada de carn, llonganissa i botifarrons, acompanyat tot això amb un tassó de vi ens va posar a to per a continuació agafar la simbomba i donar-li branca a la canya tota la vetllada. I perquè la veu fluís viva, forta i clara regàvem de tant en tant les nostres gargamelles amb un glopet d'herbes dolces. Passàrem una vetllada alegre, entretinguda i complint amb el nostre desig de preservar i continuar aquestes tradicions perquè els nostres néts puguin i sàpiguen gaudir d'elles com nosaltres ho estem fent ara.

Poques són les cròniques que faig en nom de l'associació de la gent gran en la què no tinguem alguna cosa que agrair a

algú, idò en aquesta també hem d'agrair, i agraïm amb molt gust i de tot cor la col·laboració en la nostra vetllada als ximbombers de sa Coveta, desitgem poder comptar amb ells durant molts anys.

ACTIVITATS PREVISTES

* Dia 24 de març, queden convidats tots els socis a l'Assemblea General Ordinària. Horari: Primera convocatòria a les 19'30 h. segona convocatòria a les 20'00 h.
* Divendres 30 de març, Assemblea General Extraordinària, per renovació de càrrecs.

Horari: Primera convocatòria a les 19'30 h. segona convocatòria a les 20'00 h.

* Dilluns 9 d'abril, dia de sa Berena, visita a la fàbrica de perfums Flor d'Ametller de Marratxí, dinar a can Maties-Miquel de Son Ferriol. preu 20 •.
* 31 de Març caminada, sense confirmar on es farà.
* El 7 d'abril, Dissabte Sant, no hi haurà ball a l'Escola Nova.
* En el mes d'abril no hi haurà caminada, participarem el dia 15 en el Pancaritat a Son Vives, com venim fent els últims anys.
* Queden unes poques places per al viatge a Extremadura els dies 17 al 22 d'abril.

PÀGINA ESCOLAR

(Ve de la pàg. 20)

Quin tipus de plantes o arbres sembres?
Llavors, ciurons, ordi, blat, blat de moro, arròs bomba, espigues, soja...

Encara mires la lluna i les estrelles per sembrar o recollir?
Mos escoltam els padrins. Sí, encara ho faig. Per exemple, dia 9 de febrer és un dia assenyalat per sembrar els ciurons.

Quins utensilis fas servir? Per a què serveixen?
Tractors, embaladores, tota classe d'arades, sembradores, remolcadores, màquines per transportar, maquinària per fer pinso, per esquitxar etc...

Creus que tens una gran inversió amb maquinària?
Enorme!!

Quantes classes diferents d'animals hi ha a la granja?
Dues: oví i porquí.

Com tractau les plagues que afecten a les plantes?
Fumigant.

Sempre és igual la feina o canvia durant l'any?
Canvia durant l'any.

Guanyau molt de diners? Per què?
En guanyen, però també en gastam molts.

És difícil la vida de l'agricultor per a tu? A l'antiguitat era més fàcil que ara?
A l'antiguitat era molt més difícil.

Et quedes amb el productes que treus o els vens?
El cereal ho guardam i ho donam als animals per transformar-lo en carn i la carn la venem.

Treballes cada dia de la setmana? Quantes hores dediques a la teva feina?
Seixanta hores a la setmana, és a dir, tot el temps.

Creus que el teu treball ha anat canviant amb el temps?
Ha canviat, però molt ràpidament.

De qui has après la feina d'agricultor?
Escoltant la gent d'edat, estudiant i ensopegant.

El camps on conrees són de la teva propietat o llogat?
N'hi ha de meus i n'hi ha de llogats.

Creus que els teus fills seguiran el negoci familiar?
Per a mí no fa falta que segueixin el negoci, em comform amb que estudiïn.

Els pagesos de Mallorca vos associau?
Sí, feim de tot.

Quins problemes té l'agricultura a Mallorca?
Molts de problemes... el cas de produir a les Balears es més difícil que a la península.

En Mateu Brunet és, per a nosaltres, tot un exemple de dedicació a la seva feina.

Alumnes de 5è
Col·legi Mestre Guillem Galmés

Aniversari de Flor de Card

Antònia Galmés

El dia 17 de febrer els col·laboradors i simpatitzants de la revista llorencina van celebrar el 40è aniversari de Flor de Card, com sempre, peu davall taula. Enguany feren la festa al restaurant Sa Plaça i hi asistiren 42 persones. A les postres s'entregà una placa amb el Card d'Argent a Mateu Domenge Riera, que durant molts anys havia estat l'escolà major de la parroquia de Sant Llorenç. N'Antònia Galmés va esser l'encarregada de preparar la seva biografia. Vet-aquí el que va dir:

"Tots els qui ja hem voltat la cinquantena recordam que, quan érem petits, solíem passar més temps pel carrer que el que hi passen avui en dia els nins i les nines. Com que encara no s'havien popularitzat els televisors i a les cases tampoc no hi havia ordinadors, ni playstations, ni nintendos, ni telèfons mòbils, ni xats, ni facebooks, ni tweeters, ni coses semblants, era més entretingut jugar amb els amics a l'aire lliure que quedar-nos dins canostra; no sabria dir si amb el canvi hem millorat o hem tornat enrera. Les nostres mares, com que tampoc no s'usaven gaire els cotxes i els que hi havia no feien tanta via com els d'ara, ens hi deixaven estar i, en sortir d'escola, agafàvem el berenar que ens havien preparat i ens n'anàvem «pel món», que és així com es coneixia la part de l'univers que ultrapassava les parets de la nostra casa. Les mares no se solien aficar gaire en els indrets on solíem passar el temps, almanco en el cas dels nins -a les nines ens menaven més d'aprop, i per ventura més les monges que les pròpies mares-, sempre que complíssim una condició sagrada: quan tocassin les avemaries havíem d'anar a retiro. Les avemaries, per si hi ha qualque jove que no ho ha viscut, eren nou tocs de campana distribuïts de tres en tres que es tocaven a la sortida del sol, al migdia i a la posta del sol, entrada de fosca.

He de reconèixer que en el paràgraf anterior hi ha una petita errada, que no sé si heu reparat. Diu que les avemaries «es tocaven», però no és ver: no es tocaven totes soles, hi havia qualcú que tres pics cada dia, tant si plovia com si feia sol, tant si feia calor com fred, tant si en tenia ganes com si no, se'n cuidava de tocar-les. Era l'amo en Mateu Domenge Riera, encara ara conegut en el poble com «s'Escolà Major», a qui avui vespre volem retre el nostre reconeixement.

L'amo en Mateu va néixer l'any 1921 -o sigui, que té més de 90 anys- i quan es va casar amb na Joana Adrover Vives se'n va anar a viure al Rafal Sec i després a Can Vicentó, a Son Carrió, on hi va néixer el seu fill Tomeu. A principis dels anys cinquanta van tenir la possibilitat de llogar una botiga al carrer Major, circumstància que no desaprofitaren i que ha constituït el seu mitjà de subsistència durant la resta de la seva vida. De llavors ençà aquesta botiga sempre s'ha conegut com «Ca s'Escolà».

Perquè l'amo en Mateu, sempre ajudat per la seva dona Joana, va esser l'escolar major de la parròquia de Sant Llorenç des del juliol de 1954, quan don Melcion Llull va començar a exercir com a rector, fins l'agost de 1974, data en què don Llorenç Perelló, l'altre rector a qui va donar suport, va cedir el lloc a don Joan Rosselló.

I quines eren les tasques de l'escolà major? Més de les que ens podem imaginar. No és que fossin molt feixugues, però exigien complir uns horaris que li condicionaven el temps lliure, que sempre havia de subordinar a les exigències de la parròquia. L'amo en Mateu tenia tres condicions per poder-les dur a terme: feia feina per ell i, per tant, no estava subjecte als horaris que tenien tots els qui treballaven per compte d'altri; tenia el negoci molt aprop de l'església, amb la qual cosa el desplaçament era mínim; i, sobretot, estava disposat a fer-ho.

Així, cada dia obria l'església, tocava les campanes anunciant les misses, servia la primera, donava corda al rellotge, que estava dalt de tot del campanar, i tocava les avemaries que ja hem comentat abans. Això es diu molt aviat, però un s'hi ha d'haver trobat per sebre lo que és fer-ho 7 dies a la setmana, 30 dies cada mes i 365 dies cada any durant vint anys. Però això no era tot: a més de les tasques diàries també havia de preparar l'església amb els escolanets per les festes majors i quan hi havia funerals, havia d'organitzar les processons de Setmana Santa i el Corpus, se n'havia de cuidar d'anar a cercar bran-

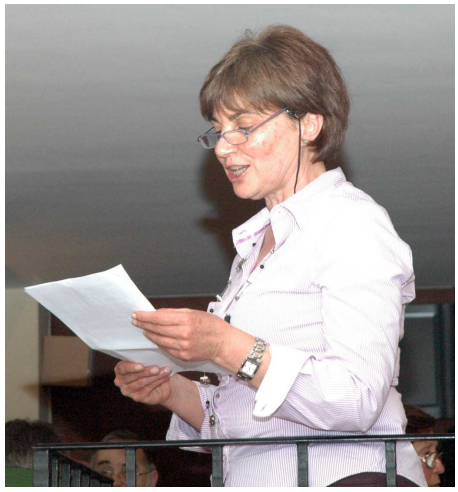

ques d'olivera per al dia del Ram, acompanyar el rector per les cases de foravila a donar el salpàs, aquella antiga tradició de beneir les cases de la parròquia, penjar les neules per Nadal, posar la bandera damunt els finestrons de les voltes quan s'atracaven les festes de la Mare de Déu, anar amb el rector o el vicari a donar la comunió als malalts o l'extremaunció als qui estaven a les darreres hores de la vida, acompanyar els morts des de caseva fins l'església, quan encara no els portaven directament el cementiri, repicar les campanes anunciant les festes, juntament amb dos escolans més, un per a cada campana, servir les misses extraordinàries de noces i bateigs... En fi, un rosari de feines que poca gent estava disposada a assumir i que l'amo en Mateu feia amb discreció, sense cridar l'atenció.

Durant tot aquest temps va esser la mà dreta del rector de torn i sempre que entrava un capellà nou ell se'n cuidava de posar-lo al dia de tot el que fes referència a la parròquia. Quan don Joan Rosselló va prendre possessió del càrrec de rector va deixar d'esser l'escolà major, però va continuar col·laborant amb la parròquia tocant les campanes i custodiant les claus dels seus edificis: l'església, la rectoria i l'escola nova, i encara ara en té una còpia per si algú l'ha de menester. Això vol dir que si l'interessat és una persona de confiança li deixa la clau, però si no, l'ha d'acompanyar, la qual cosa l'obliga a deixar la feina que estigui fent.

Aquestes tasques parroquials les combinava amb el despatx de la botiga i amb l'esment d'un hortet i, si qualque dia tenia una feina que no podia deixar, era la seva dona Joana la qui el rellevava a l'hora d'obrir l'església o tocar les campanes.

Per tot això, enguany que es compleix el 40 aniversari de Flor de Card, hem volgut reconèixer la feina de l'amo en Mateu Domenge, l'escolà major de Sant Llorenç, i crec que seria just que aquest reconeixement fos compartit amb la seva dona Joana Adrover."

Tot seguit, el rector Jeroni Llambias, col·laborador de Flor de Card, va dir dues paraules d'agraïment i li va fer entrega d'una placa commemorativa.

Des d'aquí volem donar les gràcies als assistents i l'enhorabona a l'amo en Mateu i, per què no?, a tots els qui han fet possible que Flor de Card hagi arribat als 40 anys d'existència.

Ultramillor

Agència de viatges del grup A
Títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor
Mallorca
Tel. 971 585720

Demografia

* Després d'una fulminant malaltia que li havien detectat un mes abans, el dia 4 de febrer va morir el llorencí Bartomeu Soler Servera, conegut popularment com en *Tomeu Costitxer*. Tenia 59 anys. Descansi en pau.

* Dia 17 de febrer la llorencina Petra Muntaner Bauza va morir a l'hospital de Manacor. Era viuda i tenia 80 anys. Que la vegem en el cel.

* El mateix dia 17 va acabar la seva vida a Son Espases en Miquel Rosselló Llull. Era llorencí, viudo i tenia 83 anys. Al cel sia.

* Dia 24 de febrer va morir a Sant Llorenç en Gabriel Servera Sancho. Era casat i tenia 87 anys. Descansi en pau.

La pedra

El distret hi va sopegar.
El violent la va utilitzar com a projectil.
El picapedrer la va emprar per construir.
El foraviler, cansat, s'hi va asseure.
El poeta en va fer un poema.
David la va emprar per derrotar Goliat.
L'artista en va fer una escultura.

En tots els casos la diferència no va estar en la pedra, sinó en l'home.

L'any que acabam de començar serà igual per a tots. Depèn de nosaltres el què en facem d'ell.

Rebut per correu-e

El ple ordinari del 26 de gener

Partit Popular

Dijous dia 26 de gener, a les 8 de l'horabaixa va tenir lloc un Ple Ordinari amb el següent ordre del dia:
1. Aprovació de l'acta de la sessió 2011/12, de 17 de novembre de 2011.
2. Canvi de periodicitat de les sessions ordinàries del Ple de l'Ajuntament i de la Comissió d'Assumptes Generals.
3. Sol·licitud de l'Associació Estel de Llevant.
4. Reglament sobre funcionament d'establiments públics i activitats recreatives i sobre activitats secundàries a l'aire lliure.
1. Donar compte dels acords de la Junta de Govern Local i de les resolucions del batle.
2. Precs i preguntes.

Quant al primer punt els membres del PP vam votar que no. Com venim manifestant votarem que no fins que no es gravin els plens, ja que consideram que actualment les actes no reflecteixen tot el que hi passa.

Pel que fa al canvi de periodicitat de les sessions, vàrem votar que no. En aquest punt vàrem expressar que no enteníem per què s'havia desconvocat un ple que no havia estat convocat (és així per estrany que sembli) al·legant, a més, que no hi hauria quòrum. Com pot ser que sabessin que no hi hauria quòrum si no s'havia convocat? És més, de quòrum, n'hi havia, per què els 5 membres del PP ja el constitueixen.

Al final la qüestió era que un dels membres de l'equip de govern no podia assistir al ple (que no s'havia convocat, però sí desconvocat). La pregunta que ens feim és: si qualque dia no hi pot assistir un membre de l'oposició, també es desconvocarà?

Pel que fa a la Sol·licitud de l'Associació Estel de Llevant tots el membres vàrem votar a favor.

Pel que fa al 4rt punt Reglament sobre funcionament d'establiments públics i activitats recreatives i sobre activitats secundàries a l'aire lliure els membres del PP vam votar que no. Ja fa dos pics que es presenta aquest reglament i que es fan comissions informatives per intentar explicar-nos com funciona. La darrera comissió, celebrada dia 23 va ser un autèntic "catxondeo". Aquest actes han de servir per informar i aclarir dubtes, no per què un dubte et condueixi a un altre ni molt manco per fer broma sobre la confusió del reglament. Això, junt amb el fet de què es tracta d'un document confós, enrevessat i ambigu ens va dur a considerar que, tot i que sigui necessari regular aquest tipus d'activitats, no es podia votar a favor.

A la part de control els membres del PP vam assenyalar un parell de punts:
- Vam demanar per què s'havien entregat 13.200• a la regidora senyora Maria Montserrat Rosselló per atendre les despeses de les festes de Son Carrió. Ens van contestar que era un procediment habitual i que es feia per pagar determinades factures al moment i que, a més, aquestes estaven justificades. En cap cas vàrem insinuar que no ho estassin de justificades, simplement trobam que són quanties força importants i ens va cridar l'atenció que s'entreguin amb tanta lleugeresa.
- Ens vam interessar per saber quina és la situació en què es troba el senyor conegut com "El Córdoba". Segons ens havia informat la policia es trobava vivint davall un pont. La regidora de benestar social ens va informar de que no viu davall un pont, sinó davall un no-sé-què (ho dic així perquè no ho vaig entendre) amb un parell de mantes i que des dels serveis socials s'han posat en contacte amb ell per convèncer-lo d'anar a un lloc a altre. Ell diu que no se'n vol anar i que una persona està mirant d'arreglar-ho. Des de l'oposició seguim demanant que s'esgotin totes les vies possibles i que se segueixi fent feina en aquest tema.
- Vàrem demanar quines eren les empreses subcontractades per dur a terme les obres del tanatori. Aquesta era un pregunta que vàrem presentar per escrit amb un parell de dies d'antelació. Amb tot no ens ho van saber dir, no sabem si és perquè no ho saben (que ho haurien de saber perquè l'empresa contractada té l'obligació de notificar a l'Ajuntament a qui subcontracta) o perquè no volen...
- Sol·licitàrem que es prenguin mesures per reduir les despeses en telefonia, ja que cada més paguem més de 5000• (la darrera és de 5407,88•) en línies fixes i més de 1500 (la darrera és de 1580,40•) en mòbils. Així mateix vam manifestar que tenir 60 línies de telèfons mòbils ens sembla un autèntic despropòsit. Ens van dir que ho fan per què és més barat tenir 60 línies que tenir-ne menys. Bé, això del menys és molt relatiu, per què si bé és vera que les factures són inferiors ara que quan en tenien 48, no crec de cap manera que sigui més barat que tenir-ne 10. Pensam que el poble sols hauria de pagar les estrictament necessàries i imprescindibles. Això de què els regidors en tenguin ens sembla ridícul, sobretot tenint en compte que amb el sou que cobren, ja es podrien pagar bé cadascú la seva.
- Vàrem sol·licitar que l'any que ve no es facin agendes, ja que aquest any s'ha gastat més de 1.500•. En tot cas, si en tornen fer es poden estalviar les nostres.
- Vam pregar que es tanquessin adequadament les barreres del que era la teulera, actual munt d'escombraries, ja que els al·lots hi entren, sobretot els diumenges que hi ha futbol, i el dia menys pensat qualcú es farà mal i haurem de partir a córrer cercant de qui és la culpa de que no estes tancat.

El concepte de modernitat (III)

Guillem Mesquida

LA REVISIÓ DE L'IMPRESSIONISME: VAN GOGH I CÉZANNE

El pintor holandès Vincent Van Gogh (1853-1890), converteix les pinzellades lleugeres i taques de llum i color dels impressionistes, en línies lliures, a voltes llargues i sinuoses, com ho veiem en el seu quadre "Nit estelada"(1889). Sota un cel nocturn imaginari, format per línies llargues i espirals, on destaca una lluna de colors taronja i groc, s'estén un poble de tons grisos i blavosos, de cases emmarcades per traços negres i unes muntanyes al fons, de similar factura; en primer plànol, les línies nervioses de dos xiprers obscurs s'eleven fins al cel.

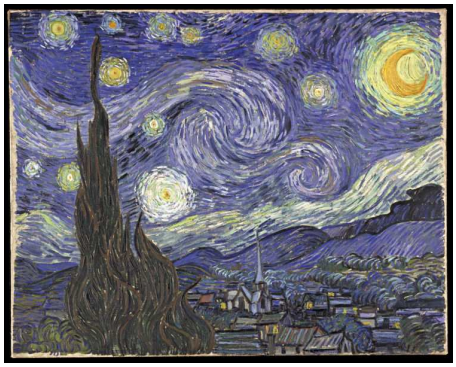

Es tracta d'una obra sense precedents en el seu temps, una creació personal del pintor, on crea un paisatge imaginari amb un cel fantàstic, i on la línia corba enllaça amb el modernisme propi del seu temps.

Van Gogh no sols interpreta de manera molt personal el llegat impressionista, sinó que, en la seva obra, agafa de l'estampa japonesa el gust pels paisatges i interiors de colors imaginaris, a voltes sense clarobscurs i sense ombres, fet que es manifesta sobretot en els seus quadres dedicats als paisatges provençals: "El pont de Langlois amb dama amb paraigua", "Prat assolellat", etc., i fins en tot en "L'habitació del pintor a Arlès" (1889), on predominen els marrons i ocres i la perspectiva es deforma. Aquesta revisió de l'impressionisme la catalogaríem ja de post-impressionisme.

La llibertat en l'elecció del color és també present en l'obra del seu amic i gran pintor Paul Gauguin, entre altres en els seus diversos quadres dedicats a les dones de Tahití: dones de pell morena sobre paisatges de colors vius, irreals: verds clars i brillants, ocres, vermells, taronges, roses.

Per Paul Cézanne (1839-1906) cada pinzellada i cada toc de color determina formes i profunditat, per la qual cosa és necessari convertir la imatge a les seves formes essencials, el que dóna un aire geomètric característic a les seves figures: és el cas dels "Jugadors de cartes" (1892), on dos homes amb. jaquetes i barrets de tons marrons juguen damunt una taula coberta amb un mantell vermellós.

Les pinzellades formen taques de color que arriben a modelar la forma de l'objecte, sense necessitat de línies afegides. Aquest "geometrisme", ha fet que Cézanne hagi estat vist com un precedent del cubisme.

FAUVISME: MATISSE

En el Saló de Tardor del 1905 algunes obres dels pintors Matisse, Derain, Marquet i Vlanmick foren agrupats en una sala al voltant d'un bust clàssic. El crític d'art Louis Vauxcelles va exclamar: "Tiens! Un Donatello entre les fauves" Aquesta anècdota, que il·lustra la impressió que va causar, va donar nom al moviment.

El pintor Henri Matisse (1869-1954), allibera el color del seu objecte, és a dir utilitza colors arbitraris, els que ell tria, independentment del color real; aquesta proposta, que parteix ja de l'obra de Van Gogh i Gauguin, va arribar a ser la més avançada del seu temps fins a l'aparició del cubisme.

En la seva pintura "Harmonia en vermell", Matisse presenta un quadre pla, que en realitat són superfícies de color, sense profunditat, malgrat la finestra amb paisatge de l'esquerra, el verd del paisatge contrasta amb la paret vermella de l'interior, paret decorada amb tiges i cistelles amb flors. El mateix succeeix amb el mantell que cobreix la taula, on una dona vestida de negre i blanc, prepara uns ornaments fruiters de colors ocres, com la cadira.

El tema de la pintura és el color, independentment de la forma. La pinzellada és densa, forma masses de color, sense clarobscur no ombres, els tons són vius i intensos. Aquesta proposta anuncia l'abstracció on la forma real quedarà dissolta.

L'EXPRESSIONISME: MUNCH, KANDINSKY

L'expressió (de les emocions humanes?) com a tema de la pintura. Fem partir aquest moviment d'un quadre del noruec Eduard Munch (1863-1944), "El crit" (1893), del qual en va fer diverses còpies, una d'elles recentment robada. A l'obra un rostre cadavèric és reduït a les seves línies essencials, com tot el paisatge. Les pinzellades són llargues i acolorides, i sembla que tot l'escenari s'omple amb el crit del personatge.

Notes històriques de Sant Llorenç

Ramon Rosselló

Dia 1 de maig de 1930, es redactaren els estatuts de la societat *"Centro de Albañiles"*, que tenia el local social en el carrer Ordines. Podria esser admès qualsevol picapedrer *"que goze pública reputación de honrado"*; pagar la quota de 10 cèntims de pesseta cada setmana. Els socis que per manca de salut o de feina passin per mo-ments difícils, seran protegits per la socie-tat. La junta de govern es reuniria una ve-gada cada setmana. La junta directiva es-tava composta per: Rafel Genovard Llodrà, president, Miquel Pons, vicepresident, Onofre Llinàs Bibiloni, secretari, Gabriel Vaquer Gelabert, vicesecretari, Miquel Vaquer Massanet, tresorer, i quatre vocals. (ARM, Govern Civil, lligall 1.622, núm. 1.904)

Dia 16 de juny, Joan Ballester i la seva dona, de Sant Llorenç, arriben a Lluc i regalen a la Mare de Déu una cadeneta i medalla d'or per agrair-li uns favors rebuts.

Dia 14 de maig de 1932, fou presentat el *"Centro Regionalista Autonomista"*, que segons els seus estatuts havien de treballar eficaçment dins el règim republicà per poder tenir el màxim d'autonomia; proporcionar solàs i divertiment als individus que combreguin amb aquest ideari, fent reunions, conferències, lectures i propaganda. Els socis serien: protectors pagant 4 pessetes anuals, i de número pagant 1'20 pessetes anuals; ser majors de 18 anys d'edat, i podrien participar en jocs lícits. El local social era en la casa núm. 4 del carrer de la Reina. La junta directiva estava integrada per: Joan Tous Genovard, president, Joan Jaume Ordines, vicepresident, Miquel Pont Vives, secretari, Miquel Llodrà Servera, vicesecretari, Bartomeu Llinàs Humbert, tresorer, Antoni Riera Rosselló, Rafel Mascaró Font, Antoni Sureda Galmés, Antoni Brunet Gelabert, vocals, i Pere Galmés Soler, bibliotecari. Es va disoldre dia 6 de maig de 1936. (ARM, Govern Civil, lligall 1.629, núm. 2.233)

Dia 30 de juny de 1933 arriba al santuari de Lluc el rector de Sant Llorenç des Cardassar al capdavant d'un centenar de nins i nines.

El mes de març de 1934, la revista "Lluch" comenta les varietats d'ametles cultivades a Mallorca. Es fa menció de les ametles anomenades *d'en Fita*, petites, de Sant Llorenç, i les Negretes, de Son Servera.

Durant els mesos d'agost i setembre d'aquest any 1934, pujaren a Lluc distintes peregrinacions dels pobles de Mallorca, amb motiu de la celebració l'aniversari de la coronació pontifícia de la imatge de la Mare de Déu. Es reprodueix una fotografia dels pelegrins de Son Carrió, i també es reprodueix un dibuix de la Mare de Déu de Bellver, de Sant Llorenç, i una altra fotografia dels pelegrins de Son Servera.

Dia 4 d'abril de 1936, reunits en el local d'Acció Popular situat a la plaça de Jaume Santandreu, núm. 37, els organitzadors de la Joventut d'Acció Popular Agrària, elegiren president Bartomeu Quetglas Llinàs, i es llegiren els estatuts que havien de ser presentats al Govern civil per a la seva aprovació. El vicepresident seria Bartomeu Morey Miquel, actuaria de tresorer Joan Femenies Melis, seria el secretari Pere Galmés Brunet, el bibliotecari Joan Serra Rosselló, i vocals Joan Galmés Ballester i Joan Sureda Planisi. Segons els estatuts, havien de difondre els principis bàsics de religió, família, pàtria, ordre, treball i propietat. Per ser socis, havien de ser espanyols i majors de 16 anys d'edat. (ARM, Govern Civil, lligall 1.638, núm. 2.690)

Dia 16 d'abril, el "Correo de Mallorca" publicava una relació de donatius fets al Moviment Nacional. Miquel Vaquer, de Sant Llorenç, ha donat 10 pessetes.

Dia 14 de maig de 1936, foren aprovats els estatuts de la societat Centre Catòlic de Sant Llorenç, entitat religiosa i cultural domiciliada en el carrer del Rector Pasqual, núm. 1, adherida a la Federació Diocesana d'Acció Catòlica. Entre d'altres activitats, destaca que havien de promoure cercles d'estudis, conferències, esports, vetlades teatrals, escoles, actes recreatius, cultura i biblioteca i altres actes semblants mentre sien honests i econòmics per la societat. Els socis seran aliens a activitats polítiques. També promouran la catequesi religiosa entre els nins. Els socis es devidiran en: actius (sexe masculí), adherits (els dos sexes), i protectors.

Dia 7 de setembre, el "Correo de Mallorca" publicava una crònica titulada *Horrenda profanación de la iglesia de Son Carrió*. *"La hermosa iglesia de Son Carrió fue horrendamente profanada durante nueve días que los rojos ocuparon este humilde pueblecito. El aspecto que ofrece hoy este devastado templo es fuertemente impresionante y causa al mismo tiempo dolor e indignación. Da pena ver cómo ha quedado el retablo del altar mayor, que procedía, por cierto, de la parroquial iglesia de Manacor: coronábalo una grande imagen de San Jaime a caballo; para derribarla, los satánicos profanadores le ataron unas cuerdas iy a fuerza de recios titones lograron que viniera al suelo: sólo ha quedado, en lo alto del retablo, la figura del moro que se hallaba bajo los pies del caballo y que cobra ahora un fuerte relieve. La imagen de San Miguel, que ocupaba el nicho central del retablo, fue también derribada, y los restos de ambas forman un doloroso montón sobre el presbiterio. Todas las capillas fueron igualmente profanadas con furiosa saña: casi todas las imágenes religiosas fueron decapitadas, y los sacrílegos dejaron sin ojos la imagen del Sagrado Corazón de Jesús. Todos los objetos destinados al culto cayeron también bajo el odio infernal de los profanadores.*

La iglesia de Son Carrió constituye una emocionante prueba de lo que hubieran hecho en Mallorca las bárbaras hordas marxistas si no hubiéramos logrado rechazarlas. Por esto, para que Mallorca entera pueda presenciar este desolador testimonio de los horripilantes propósitos de los que querían dominar esta isla, la profanada iglesia quedará por algún tiempo tal como está, y el Ecónomo de Son Carrió, Rdo. Sr. don Martín Rosselló, invita por nuestro conducto a todo el pueblo de Mallorca a visitarla. A este fin se había fijado en las puertas del templo, anteayer, día que lo visitamos, el siguiente aviso: Por orden del Comandante Militar del puesto y del Rdo. Ecónomo, se prohibe terminantemente tocar objeto alguno de así como lo han dejado para que toda Mallorca lo vea. Mañana, domingo, a las seis se dirá una misa de campaña en el portal de la iglesia.-El Ecónomo".

Massanella

Pau Galmés

Com que no en pensem cap de bona… en bon diumenge dematí, en comptes de quedar dins es llit ens aixecàrem per fer una volta, s'ha de dir però, que vam quedar a una hora raonable...

A les vuit i busques ja havíem embarcat i ens dirigíem cap a sa Serra. Després de quatre rialles i de becar una estona arribàrem al punt de partida. Començàrem a caminar cap a l'embassament del Gorg Blau amb en Toni i en Jaume guiant-nos. Després passàrem per Almallutx i un cop allà ens dirigírem cap al Coll de s'Argentó, deixant enrere els desviaments que van als Tossals Verds i al refugi.

Ja amb un poc de gana, ens aturàrem a pegar una mossegada a la Font des Prat. Un cop acampats, i en companyia d'un altre grup d'excursionistes traguérem la menjua, i mentre uns quants bevien la seva primera glopada de vi del dia, altres es dedicaven a contemplar un fet poc usual, el de veure en Pedro berenar. Després d'omplir el gavatx ens posàrem en marxa dirigint-nos cap al Puig de ses Bassetes, on vam poder gaudir de unes bones vistes gràcies al bon temps que feia. Després d'abrigar-nos un poc per protegir-nos del vent, vam continuar la passejadeta cap al Massanella, on arribàrem a coincidir fins a quatre grups d'excursionistes...

En haver agafat un poc de fred decidírem

continuar, i descendírem del Massanella pel Pas de sa Paret fins arribar al Coll des Prat, on de forma un poc anàrquica es va decidir dinar, mentre uns encara davallaven, d'altres ja havien tret ej vi mentre discutien si és millor un recipient de vidre o de plàstic per transportar-lo. En haver dinat, va començar a circular la xocolata i els famosos "nevaditos" de fama ben merescuda... i de cop, va aparèixer una tarta de "cumpleaños" d'en Joan i encara que ja estàvem ben rodons, vam trobar la manera de fer lloc per menjar-ne una bona tallada. Després vam enfilar la davallada del Coll des Prat i fins que vàrem tocar asfalt... que anàrem de cap a la cafeteria a prendre un refrigeri.

En fi, vam aprofitar el bon temps com millor sabem: estirant un poc les cames!

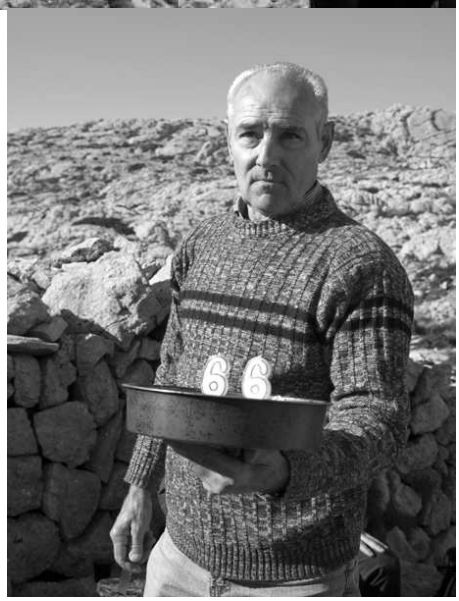

ELS TRESCADORS
Sant Llorenç des Cardassar

PUIG CARAGOLER

DE FEMENIES

18 de març de 2012

Sortida: a les 8h del carrer Lepant
Guia: Toni Matamales
Dificultat:
Preu: 11€
Inscripcions: del 4 al 15 de març, indicant nom, llinatge i excursió al compte de:
Sa Nostra 2051-0141-91-1070001854
Informació:
telèfons - 971 838 069 – 626 334 578
correu - elstrescadors@gmail.com

elstrescadors.blogspot.com

I TORNEIG DE TENNIS CARD.CAT

Aquest mes de març comença el primer torneig de tennis Card.cat i la veritat és que pinta ben bé. S'ha aconseguit reunir les primeres espases llorencines en això de la raqueta: *Pisca petit*, Pedro *Trompes*, Pedro Riera, Agostí Domenge, *Barbot*, Mestre... la qual cosa no succeïa de feia temps.

Segurament parteix amb un poc d'avantatge en *Pisca petit*, per la seva edat i pel seu actual estat de forma, però s'haurà de veure què passa Us n'informaré en el proper número de la revista.

ELS MALALTS A SA POBLA

Els atletes llorencins varen anar a la mitja marató de sa Pobla, amb uns temps espectaculars (molts d'ells aconseguiren les millors marques personals). Aquí teniu la classificació:

50-Miquel Munar	1:22:48
68-Pedro Santandreu *Trompes*	1:23:57
73-Joan Sancho	1:24:17
156-Toni Lliteres	1:31:55
164-Pedro Pocoví	1:32:32
166-Jose Miquel Soler *Zinho*	1:32:33
228-Jaume Mas	1:36:13
230-Miquel Lluís Puigròs	1:36:14
247-Sebastià Alejandro	1:36:57
304-Pedro Fullana	1:39:57
336-Juan Pascual	1:41:52
337-Jordi Miquel *Minero*	1:41:53
455-Miquel Moragues	1:53:09

EL CARDASSAR CONTINUA IMPECABLE A ES MOLETER

Mentre l'equip continuï amb aquesta fortalesa a casa, no tendrà problemes a finals de temporada. Ara bé, per somniar amb alguna cosa més, hauran d'intentar treure més punts a domicili. De totes maneres, no se'ls pot exigir molt més a aquests bons jugadors que estan complint de sobres aquest any.

Aquí teniu els resultats del mes:

Cardassar 5-2 Xilvar
Gènova 2-1 Cardassar
Cardassar 2-0 Pollença
Pla de na Tesa 2- Cardassar

Sa Màniga

L'Ajuntament de Sant Llorenç ha preparat un mes de març atapeït d'activitats a l'Auditori sa Màniga de Cala Millor. Molts d'espectacles tant per als més petits de les famílies com per als adults.

Els nins i nines poden assistir a dos espectacles. El primer serà el dijous, 1 de març (festiu). Tota la família podrà veure un espectacle de teresetes, a càrrec de la companyia Migjorn. El segon serà el dissabte 24 de març, quan arribarà a Cala Millor la companyia L'Estaquirot Teatre, amb el seu espectacle de teresetes Ploramiques. Recordau que les entrades només costen 4 i 5 •.

Els adults també tenen activitats molt atractives totes les setmanes. L'humor arriba de la mà del gran còmic Eugenio, a través del seu doble Reugenio. Serà el dissabte 3 de març, amb unes entrades molt econòmiques (només 10 •), perquè ningú no quedi sense la seva sessió de rialles. Trobareu més informació de l'espectacle a la web www.elsabenaquelquediu.com.

La música ocuparà un espai molt important en el programa del mes de març. De fet, els espectadors podran triar entre tres concerts, d'estils molt diferents. El dissabte dia 10, serà el torn del músic Àlex Tejedor, que per celebrar el Dia Internacional de la Dona i acompanyat de la seva guitarra acústica, presentarà cançons marcades, amb cançons de Springsteen, Sting, Knopfler, McLean, Larson, Parsons i altres autors anglosaxons (entrada: 5 •). Per als amants de la música clàssica sa Màniga ha organitzat el dissabte 17 de març un concert del Cor de Mestres Cantaires i Filials de la Coral Universitat de les Illes Balears, que per celebrar el seu 35è aniversari ofereixen un concert en format d'assaig obert i comentat (entrada gratuïta). Finalment, els amants de la música a capella (estil musical que es caracteritza per utilitzar únicament la veu dels cantants per generar tots els sons, en lloc de recórrer als instruments musicals) tenen l'oportunitat el divendres 30 de març d'assistir al concert de presentació del nou disc Moon River and other Movie Songs de la prestigiosa formació CAP PELA (entrada: 10 •).

Per altra banda, el mes de març la sala d'exposició de l'Auditori sa Màniga continua amb l'exposició de Carles Gispert, i a partir del 17 de març s'hi podrà veure la mostra Noves Presències 2011, que forma part del fons del Consell de Mallorca.

Recordau que podeu fer les vostres reserves a la taquilla de sa Màniga.

RESUM COMPARATIU

Sant Llorenç	**2012**	1992
Cel serè	**5**	15
Cel variable	**14**	6
Cel cobert	**10**	7
Gelades	**15**	5
Calabruix	**1**	0
Boirades	**0**	2
Tempestes	**0**	1
Temp. màx.	**20,3**	20
Temp. mìn.	**0,4**	-1,5
Mitja del mes	**7,4**	9,9
Pluja del mes	**50,7**	27
Velocitat máx.	**53,1**	68
Recorregut del vent	**5150 km**	

Sa Fontpella (160 m)

Temp màx.	**21**
Temp. mín.	**0**
Temp mitja	**8,4**
Evaporació (mm)	**90,9**
Mínim d'humitat	**32%**
Vel. màx. vent	**46,7**
Pluja del mes	**63,9**

Quan un parell de dies abans ens anunciaven pel febrer unes terribles fredorades, no ho acabàvem d'assimilar, no obstant, però la cosa va esser ver i tant! Un aire vengut de Sibèria arribava de foma continuada a les illes i dos vespres quedàrem submergits dins un aire gelat, que no va quedar bassa ni bassiot que no es gelàs. El diumenge dia 12, entrada de nit, caigué una nevada que ho deixà tot blanc, inclosos els garrovers: 13 l/m^2 en forma de neu. La carretera d'Artà romangué tallada unes 15 hores davant la periollositat de la gel en el coll d'Artà. Si feim quatre números, resulta que la temperatura mitjana dels primers 15 dies de febrer va esser com la de molts pobles de Castellà-Lleó, i nosaltres no estam fets per aguantar hiverns tan rigorosos, tant és així que qui més qui manco no s'ha lliurat d'un constipat i jo també n'he escaldat un bon plat

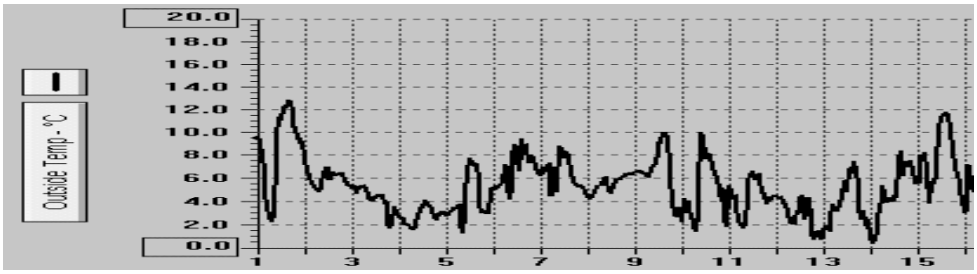

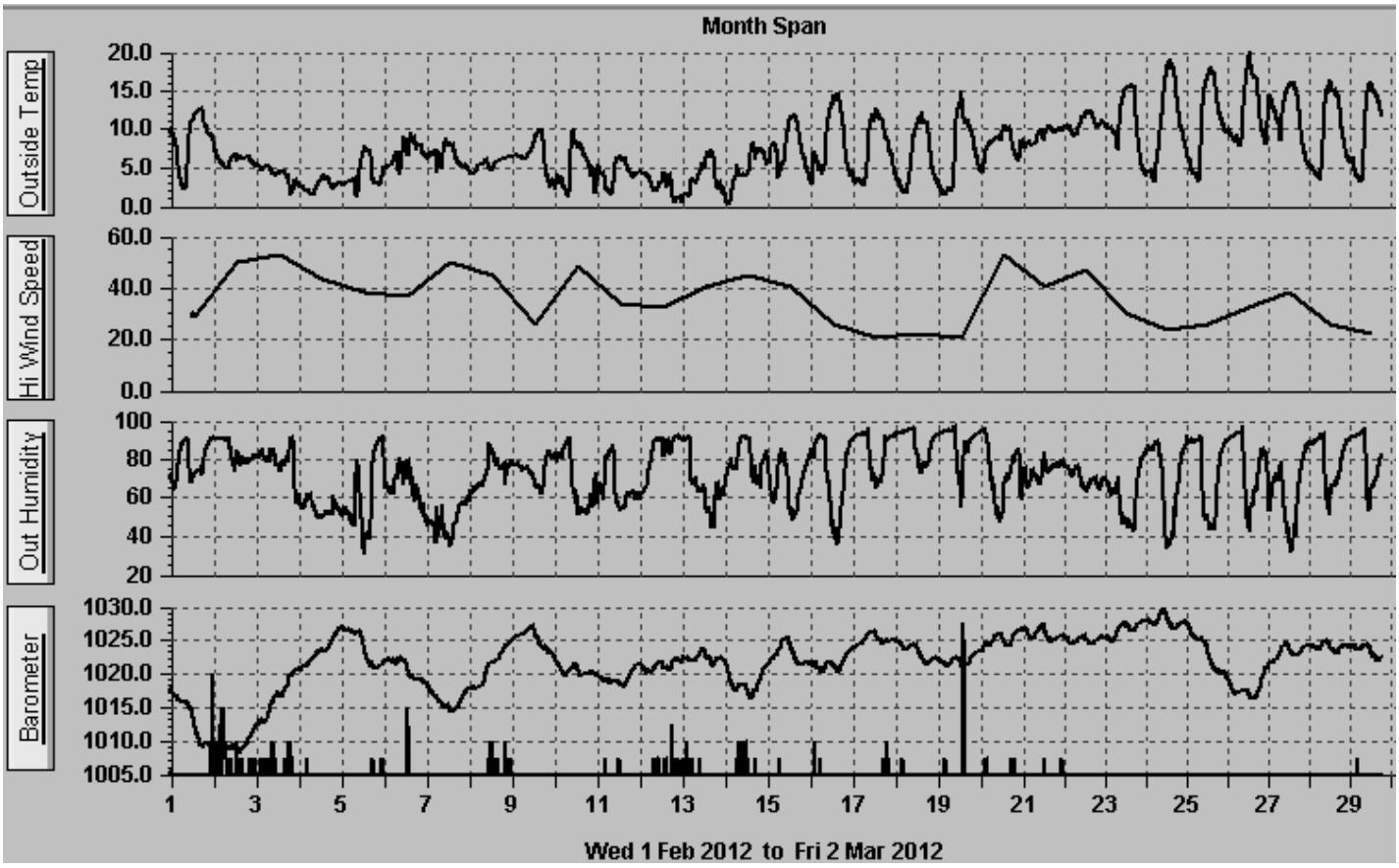

LA VIDA DE MARGER D'EN TONI GIRARD, "PARRINO"

Benvinguts lectors, nosaltres, els de 5è, vàrem entrevistar en Toni Girart "Parrino", que ens va contestar moltíssimes preguntes sobre la seva feina com a marger, així com també ens va parlar de la seves aficions.

Ens va mostrar un parell de les seves obres, com el marge de l'entrada antiga a Felanitx, parets d'una antiga posessió, escultures... Fins i tot ens va contar que havia reformat una casa i que feia obres d'art. Anem a conèixer la seva tasca diària!

A quina edat vares començar a ser marger?
Vaig començar als 17 anys, però abans era picapedrer.

T'agradaria fer un altre ofici? Quin?
No m'ho he plantetjat mai. Fer de marger m'agrada molt. Però un ofici que no m'agradaria gens seria conduir.

Per què et vares dedicar a aquesta feina?
Perquè vaig tenir un familiar que m'ho va proposar i vaig acceptar perquè ja ho havia provat abans.

És molt difícil treballar la pedra?
Si t'agrada és fàcil, però has d'estar practicant molt de temps.

Has de triar les pedres que et vagin bé, o agafes les primeres que trobes i després les dones forma?
Totes serveixen, però les has de preparar bé.

És perillós fer aquest ofici?
No ho és, perquè t'ensenyen unes regles.

Quines eines empres? I quins materials?
Empro: un martell, una maça i un pic; els materials de pedres,tots van bé.

Quin temps necessites per fer les parets?
Segons lo llargues que són. Les que són més llargues duren més i les que són més petites menys.

Com es fan els marges?
Primer es fa una excavació; després es posen els fonaments, amb pedres més grosses, i, a continuació, es van posant les pedres més petites.

Fas feina amb companys?
Sí... he conegut molta gent.

Et criden molt per fer marges?
Sí, sempre ha estat de moda. És una feina molt mallorquina.

On vares aprendre a fer aquesta feina?
Amb el tio Mateu.

Has hagut d'estudiar molt per aprendre aquest ofici?
No, tot és la pràctica.

Guanyes suficient diners?
Se'n guanyen segons la bona feina, però una cosa bona de les feines artesanals és que sempre hi haurà gent que les aprecii.

Quines persones t'han ajudat a aprendre l'ofici de marger?
El meu tio Mateu.

Hi ha molts margers a Mallorca? I a Sant Llorenç?
No ho sé, però a Sant Llorenç em pareix que no, no ho sé cert.

Fer de picapedrer t'ha ajudat a aprendre l'ofici que fas?
M'agrada molt posar maresos i em relaxa.

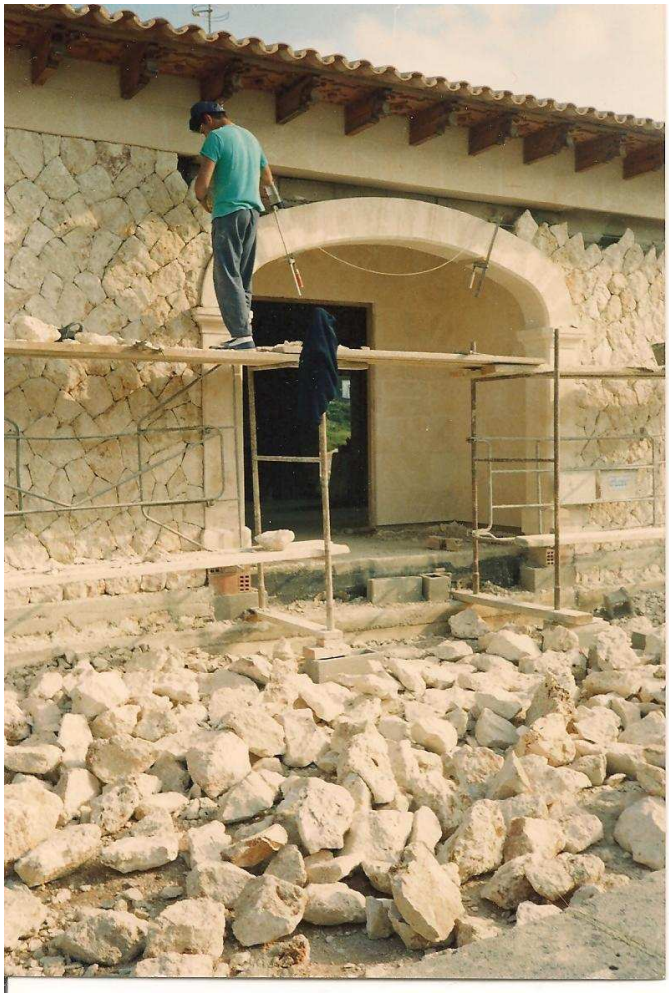

Et diuen la forma de l'escultura?
No, començ sense saber que faré i surt una cosa.

Utilitzes eines elèctriques?
No es poden tenir eines elèctriques perquè sinó perdria el nom de feina artesanal.

* * * * *

MATEU BRUNET, O LA VIDA AL CAMP

En Mateu Brunet és un home que viu a Son Trobat, Sant Llorenç, i que es dedica a l'agricultura i a la ramaderia.

Va provar altres treballs, però no li agradaven, així que va decidir dedicar-se a aquest ofici relacionat amb la natura.

Creu que el seu fill, Jaume, quan sigui gran,ocuparà el seu lloc i se'n farà càrrec dels negocis familiars. Si llegiu l'entrevista podreu fer-vos una idea del treball i la vida al camp.

Havies pensat ser foraviler?
Vaig néixer, vaig estudiar i a partir dels deu anys ja menava tractors i em va agradar.

A part de ser agricultor, t'has dedicat a una altra feina?
Sí: a ramader.

T'agrada el teu treball? Per què?
Sí.M'agrada perquè són tots els dies de la setmana. Si no m'agradàs faria estona que ho hauria deixat.

Tens temps de fer una altra cosa?
Sí: ajudar als fills i fer-los cas.

Des de quan treballes de pagès?
Des dels setze anys, menys un que vaig haver d'anar a la "mili".

Fas compost? Per què el fas servir?
En faig, però no com el feis voltros, perquè no hi guanyam suficient... hem de comprar farina de soja per mesclar-la amb els cereals i que surti més econòmic.

Sembres manual o mecànicament?
Tot mecànicament.

(Continua a la pàg. 11)